

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P.**, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou: F., proti povinnej: **B.**, o vymoženie pohľadávky **669,19 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 1Er/1381/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 02. augusta 2012 č. k. 2CoE/242/2012-38, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 02. augusta 2012 č. k. 2CoE/242/2012-38 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal na Exekútorskom úrade J. dňa 07. 12. 2005 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej na vymoženie pohľadávky 669,19 eur s príslušenstvom, a to na základe exekučného titulu – Notárskej zápisnice č. N 4373/2005, NZ 41980/2005 vyhotovenej notárom J. dňa 10. 09. 2005. Následne súdna exekútorka požiadala o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd Senica poverením č. 5205 *021367 zo dňa 06. 04. 2006.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením z 25. apríla 2012 č. k. 1Er/1381/2008-17 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 22 ods. 2, § 31 ods. 1, § 37 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že povinná priamo v zmluve o úvere splnomocnila advokáta M. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j., aby v jej mene uznal záväzok z úveru na celý majetok povinnej do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva. M. konajúci na základe plnej moci v mene povinnej požiadala o spísanie notárskej zápisnice, a to osvedčenia vyhlásenia účastníka o uznaní dlhu a súhlase s vykonateľnosťou.

Ďalej uviedol, že z predložených listín nie je zrejmé akú vôľu mienila povinná podpisom úverovej zmluvy prejavíť, či svojim právnym úkonom mienila aj splnomocniť advokáta na spísanie predmetnej notárskej zápisnice. Splnomocnenie, ktoré udelila povinná v zmluve o úvere je koncipované široko a všeobecne, keď povinná splnomocnila tretiu osobu, aby v jej mene uznala záväzok, ktorého konkrétnu výšku nebolo možné do budúca predpokladať. Tým sa povinná vzdala svojho práva uznať alebo neuznať prípadný záväzok, ktorý vznikne či nevznikne v budúcnosti.

Súd prvého stupňa konštatoval, že takýto neistý záväzok v budúcnosti nie je dostatočne určitý a navyše zástupca povinnej určil lehotu dokedy má byť dlh zaplatený zjavne bez splnomocnenia povinnou a táto nemohla mať o lehote žiadnu vedomosť.

Taktiež poukázal na to, že zmluvná voľnosť pri zvolení si zástupcu bola zjavne obmedzená, čo vyplýva z jedinej varianty konkrétneho zástupcu zakomponovanej priamo do predtlaču už vopred pripravenej zmluve o úvere. Každá uvedená skutočnosť podľa súdu prvého stupňa sama o sebe mala za následok neplatnosť udeleného plnomocnenstva a z takéhoto nemohli vzniknúť právne účinky pre osobu v mene, ktorej zástupca konal.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, napadnutým uznesením z 2. augusta 2012 č. k. 2CoE/242/2012-38 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s názorom vysloveným súdom prvého stupňa o neplatnosti splnomocnenia obsiahnutého v zmluve o úvere. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa uviedol, že zmluva o úvere bola uzatvorená na vopred pripravenom formulári, ktorého obsah povinná nemohla ovplyvniť, z čoho nepochybne vyplýva, že advokáta si povinná nevybrala, keďže tento bol vypratý oprávneným.

Odvolací súd poukázal na to, že táto skutočnosť odôvodňuje obavu, že záujmy takto určeného advokáta sú v rozpore so záujmami povinnej, analogicky ako v § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu odvolací súd uviedol, že každý právny úkon urobený touto osobou zástupcu za povinnú, teda aj vyhlásenie obsiahnuté v notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom je absolútne neplatný právny úkon.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie (ďalej len „dovolanie“), ktoré odôvodnil tým, že:

- súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.),
- súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Poukázal na to, že jednotlivé dôvody podrobne rozvinul už v odvolaní.

Dovolateľ ďalej poukázal na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu, a to uznesenie zo 14. marca 2012 sp. zn. I.ÚS 120/2012, podľa ktorého konanie súdu vo veci poverenia na vykonávanie exekúcie je osobitným konaním, pričom rozsah právomoci okresného súdu je

daný Exekučným poriadkom. V prípade notárskej zápisnice súd skúma dodržanie formy notárskej zápisnice, vyznačenie oprávnenej a povinnej osoby, právny dôvod, predmet a čas plnenia a súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou. Žiadne ďalšie podmienky formálnej ani materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice z Exekučného poriadku podľa dovolateľa nemožno vyvodit'.

Ďalej dovolateľ uviedol, že udelenie plnomocenstva tretej osobe na zastupovanie spotrebiteľa nie je možné považovať za neprijateľnú podmienku, ktorá by z pohľadu spotrebiteľa spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v jeho neprospech.

Odvolačiemu súdu vytýkal v rámci právneho posúdenia veci nesprávne právne posúdenie ohľadom právnej kvalifikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky a ďalej, že súd sa nevysporiadal s výkladovými pravidlami v smernici Rady 93/13/EHS a nezdôvodnil neprijateľnosť podmienky - splnomocnenie v zmluve o úvere.

V dovolaní oprávnený mal za to, že je potrebné požiadať o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ ako aj o výklad čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ Súdnym dvorom Európskej únie. Navrhol prerušiť dovolacie konanie podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s ust. § 243c O. s. p. a na základe článku 267 tretí odsek Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť Súdnemu dvoru ES nasledovné prejudiciálne otázky:

1/ Je možné za neprijateľnú zmluvnú podmienku považovať aj jednostranný právny úkon spotrebiteľa, ktorý má možnosť kedykoľvek odvolať a ktorým dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda, aby v jeho mene uznala v rámci zmluvy o úvere dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva a na tomto základe zamietnuť exekúciu pohľadávky plynúcej z tejto zmluvy?

2/ Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujúc vnútroštátne procesné aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni reálnej vymožitelnosti existujúcej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?

Návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. dovolateľ odôvodnil tým, že Súdnemu dvoru ES by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv komplexne tak, aby účastníci konania boli zbavení právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu úniového práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky. Napokon navrhol, aby dovolací súd podľa § 243 O. s. p. rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu.

V doplnení dovolania zo dňa 16. 07. 2013 dôvody dovolania špecifikuje oprávnený právnu argumentáciou, podľa ktorej odvolací súd neumožnil účastníkom exekučného konania viesť kontradiktórne konanie. Poukázal na to, že aplikácia Smernice Rady 93/13/EHS súdmi mala byť založená na správnej interpretácii, ktorá neodporuje interpretácii uskutočnenej Súdnym dvorom Európskej únie. V súvislosti s doplnením dovolania poukázal na vybrané rozhodnutia Spolkového súdneho dvora a Ústavného súdu Českej republiky, z ktorých v doplnení dovolania cituje a ktoré podrobuje právnemu rozboru.

Povinná ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávneného nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 /veta druhá/ O. s. p. najskôr skúmal, či je dôvodný návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K tomuto návrhu dovolací súd uvádza, že ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdy dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť

určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade ani procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/, resp. g/ O. s. p.

Vyriešenie právnych otázok nastolených dovolateľom v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Nie sú interpretované právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľ domáhal. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, preto návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanvej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní)

cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. procesne prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a so zreteľom na povinnosť odvolacieho súdu vyplývajúcu z § 242 ods. 1 O. s. p. sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia oprávneného, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Vadou konania, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať

pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo podať, predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide tak aj vtedy, ak súd o procesnom návrhu účastníka konania nerozhodol.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že oprávnený vo svojom odvolaní (č. 1. 20 spisu, bod 19 odvolania) podanom proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa tiež navrhol, aby súd postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. konanie prerušil a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh o súlade ust. § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky pre rozpor s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok. Uviedol, že v tejto súvislosti by pre exekučný súd malo byť otáznne aj to, či je v súlade s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok možné opakované uskutočňovanie revízneho postupu podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, a to bez akejkoľvek časovej limitácie.

Z obsahu spisu dovolací súd tiež zistil, že odvolací súd o tomto procesnom návrhu oprávneného na prerušenie konania nerozhodol a v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré sa s návrhom na prerušenie konania nezaoberal. Uvedeným postupom tak odvolací súd odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Zistená vada konania súčasne zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Táto procesná vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie postihnuté takouto procesnou vadou nie je možné považovať za správne.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b ods. 2 O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odvolací súd posúdi návrh oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. a rozhodne o ňom.

Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu nezaoberal sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalšími námietkami oprávneného uvedenými v dovolaní.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. júna 2014

JUDr. Beáta Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Bc. Ingrid Habánová